

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANÝCH

Warszawa, dnia 6 kwietnia 1984 r.

Nr 1

Poz. 1—5

TREŚĆ

Zarządzenie Ministra:

- poz. 1 — Nr 16 z dnia 10 grudnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wzrostu emerytury
- poz. 2 — Nr 18 z dnia 23 grudnia 1983 r. w sprawie ustalenia wykazów rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę państwową i służbową w resorcie budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych

poz. 3 — Nr 1 z dnia 23 stycznia 1984 r. w sprawie utraty mocy obowiązującej niektórych resortowych aktów prawnych

poz. 4 — Nr 2 z dnia 1 lutego 1984 r. w sprawie limitowania, rozliczania i kontroli zużycia materiałów

poz. 5 — Nr 5 z dnia 13 lutego 1984 r. w sprawie zasad tworzenia i zatwierdzania norm zużycia i normatywów zużycia materiałów w produkcji budowlano-montażowej

1.

ZARZĄDZENIE Nr 16

MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANÝCH

z dnia 10 grudnia 1983 r.

w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładzie pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wzrostu emerytury

(znak: ZP-BHP-3-0152/2/83)

Na podstawie § 1 ust. 2 oraz w związku z § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wykaz stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wzrostu emerytury, o którym mowa w § 18 powołanego we wstępie rozporządzenia, zwany dalej „wykazem”, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 2. Prace, o których mowa w § 1, uznaje się za wykonywane w szczególnych warunkach, jeżeli pracownik wykonuje je stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

§ 3. W umowie o pracę zakład pracy określa rodzaj, charakter i wymiar czasu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej na stanowisku wymienionym w wykazie.

§ 4. Zakład pracy prowadzi ewidencję stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach oraz odnotowuje w aktach osobowych okresy wykonywania tych prac.

§ 5. Okresy pracy wykonywanej w szczególnych warunkach zakład pracy stwierdza w świadectwach wystawionych według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 1983 r.

MINISTER
mgr Stanisław Kukuryka

Załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 16 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 10 grudnia 1983 r.

Wykaz prac i stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wzrostu emerytury, wymienionych w dziale III wykazu C, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.II.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43).

Część I. Prace i stanowiska pracy określone w taryfikatorze kwalifikacyjnym pracowników na stanowiskach robotniczych w budownictwie (wydanie z 1981 r. Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych).

1. Roboty wodno-kanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach

1. palowniczy (38) *)
2. betoniarz — zbrojarz (49)
3. murarz (36)
4. cieśla (4)
5. izolator (10)
6. monter instalacji sanitarnych i grzewczych (22)
7. monter instalacji technologicznych (23)
8. robotnik budowlany wykonujący stale prace pomocnicze lub inne w głębokich wykopach (40)

2. Budowa oraz remont chłodni kominowych i kominów przemysłowych

1. monter urządzeń i konstrukcji metalowych (24)
2. murarz (36)
3. cieśla (4)
4. zbrojarz — betoniarz (49)
5. ślusarz — wykonujący prace na wysokości (45)
6. elektromonter instalacji, linii i urządzeń elektroenergetycznych (7)

*) Numeracja pozycji podanych w nawiasie przyjęta z taryfikatora kwalifikacyjnego pracowników na stanowiskach robotniczych w budownictwie.

Biblioteka Jagiellońska

1002157709

7. robotnik budowlany wykonujący stale prace pomocnicze lub inne na wysokości (40).

3. Prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych

Maszyści maszyn do robót ziemnych

1. maszynista koparek i ładowarek jednonaczyniowych i wielonaczyniowych (15)
2. maszynista pogłębiarek, zgarniarek jednonaczyniowych i wielonaczyniowych (15)
3. maszynista spycharek i ciągników gąsienicowych (15)

Maszyści maszyn transportu pionowego

4. maszynista żurawi samojezdnych kołowych i gąsienicowych (16)
5. maszynista żurawi wieżowych (16)
6. maszynista żurawi kolejowych (16)
7. maszynista żurawi stałych (16)
8. maszynista suwnic (16)

Maszyści maszyn drogowych

9. maszynista walców drogowych (18)
10. maszynista zespołów maszyn do produkcji mas bitumicznych i mas betonowych (18)
11. maszynista zespołów maszyn do rozścielania mas bitumicznych i mas betonowych (18)
12. maszynista maszyn do produkcji, sortowania i uszlachetniania kruszyw (18).

Maszyści maszyn różnych

13. maszynista kafara (20)

4. Prace zbrojarskie i betoniarskie

1. zbrojarz (49)
2. zbrojarz prefabrykatów (49)
3. betoniarz (49)
4. zestawiacz surowców i mieszanek (49)
5. operator betoniarski — betoniarz (37)

5. Prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości

1. monter urządzeń i konstrukcji metalowych na wysokości (24)
2. monter konstrukcji żelbetowych i prefabrykowanych na wysokości (26)
3. cieśla wykonujący prace na wysokości (4)

6. Prace malarskie konstrukcji na wysokości

1. malarz konstrukcji metalowych i urządzeń przemysłowych (14)

7. Prace przy wykonywaniu konstrukcji nabrzeży falochronów oraz innych budowli hydrotechnicznych w nawodnionych wykopach lub na styku woda — ląd

1. palowniczy (38)
2. kesoniarz (12)
3. cieśla (4)
4. betoniarz — zbrojarz (49)
5. łamarz (11)
6. robotnik budowlany (40)
7. murarz (36)
8. izolator (10)
9. monter instalacji sanitarnych i ogrzewczych (22)
10. monter instalacji technologicznych (23).

8. Prace cykliniarskie

1. robotnik budowlany — cykliniarz (40, 39)

9. Prace dekarские

1. blacharz — dekarz (2)
2. robotnik budowlany (40)

10. Prace kamieniarskie

1. kamieniarz budowlany — kamieniarz obróbki ręcznej i mechanicznej (11)
2. robotnik budowlany (40)
3. brukarz (3)

11. Prace murarskie przy naprawie na gorąco pieców przemysłowych, sklepień paleniskowych w parowozach i żeliwników

1. murarz pieców przemysłowych (36)
2. monter pieców przemysłowych (23, 24, 36)
3. murarz kotłów przemysłowych (36)
4. monter kotłów przemysłowych (27)
5. cieśla przy remoncie pieców przemysłowych (4)

12. Obsługa urządzeń i narzędzi wibracyjnych lub udarowych

1. szlifierz konstrukcji stalowych — szlifierkami pneumatycznymi (58)
2. operator młota pneumatycznego (20)
3. operator zagęszczarki wibracyjnej (18, 19)

13. Bieżące konserwacje agregatów, urządzeń oraz prace budowlano-montażowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe są wykonywane prace wymienione w wykazie.

1. stanowiska pracy, na których prace wykonywane są stale i bezpośrednio przy stanowisku wymienionym w wykazie.

Część II. Prace i stanowiska pracy określone w taryfikatorsze kwalifikacyjnym pracowników przemysłu materiałów budowlanych (wydanie z 1969 r. Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych).

1. Prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz wyrobów ceramicznych.

1. zestawiacz surowców i mieszanek (II, III, 27—29) *)
2. młynowy surowców mineralnych (I, II, 63; II, III, 18, 19)
3. formowacz (II, III, 4—8, 12, 14)
4. operator urządzeń formujących (II, III, 4, 5, 8, 14)
5. operator urządzeń obróbczych (II, III, 4, 5, 11, 18)
6. wypalacz (II, III, 22—24)
7. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych wykonujący stale prace pomocnicze lub inne przy produkcji wyrobów ceramicznych lub materiałów ogniotrwałych (I, III, 85; II, III, 1—3, 10, 13, 15—17, 19, 21, 25, 26)

2. Prace przy produkcji materiałów azbestowo-cementowych

1. młynowy surowców mineralnych (I, II, 63; II, V, 13)
2. zestawiacz surowców i mieszanek (II, V, 13)
3. formowacz (II, V, 12)
4. operator urządzeń formujących (II, V, 12, 14, 15)
5. operator urządzeń obróbczych (II, V, 14, 19, 20)
6. laborant (II, V, 1)
7. operator mechanicznego sprzętu transportowego (II, III, 14, 16—18)
8. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych (I, III, 85; II, V, 11, 19, 20)

3. Prace przy produkcji wyrobów z włókien mineralnych z zastosowaniem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne

1. zestawiacz surowców i mieszanek (II, V, 47)
2. topiarz mas mineralnych (II, V, 46)
3. formowacz (II, V, 39, 40)
4. operator urządzeń formujących (II, V, 43—45)
5. aparatowy (II, V, 39, 42—46)

*) Numeracja części, działów i pozycji podanych w nawiasie przyjęta z taryfikatora kwalifikacyjnego pracowników przemysłu materiałów budowlanych.

6. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji wyrobów z włókien mineralnych z zastosowaniem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne (I, III, 85; II, V, 38)

4. Prace przy produkcji cementu

1. młynowy surowców mineralnych (I, II, 63; II, II, 4)
2. maszynista maszyn do produkcji, sortowania i uszlachetniania kruszywa (II, II, 1, 4—8)
3. silosowy surowców (II, II, 4, 8, 11; II, IX, 6)
4. aparatowy (II, II, 5—7)
5. wypalacz (II, II, 9, 10)
6. maszynista maszyn obróbczych (II, II, 4—6)
7. operator urządzeń formujących (II, II, 1, 2)
8. operator mechanicznego sprzętu i urządzeń transportowych (II, II, 6—8, 11)
9. robotnik przemysłu materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji cementu (I, III, 85; II, II, 22)

5. Prace przy produkcji betonu kruszywowego

1. zestawiacz surowców i mieszanek (II, I, 7, 23)
2. betoniarz prefabrykacji (II, I, 3)
3. operator urządzeń formujących (II, I, 2, 9—11, 13—16)
4. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji betonu kruszywowego — smarownik form (I, III, 85; II, I, 5, 8, 18, 19, 21—23)

6. Prace przy produkcji wapna

1. młynowy surowców mineralnych (I, II, 63; II, IX, 5, 6)
2. zestawiacz surowców i mieszanek (II, IX, 6)
3. maszynista maszyn do produkcji, sortowania i uszlachetniania kruszyw (II, IX, 3, 4, 7—10)
4. maszynista maszyn obróbczych (II, IX, 9—15)
5. wypalacz (II, IX, 11—15)
6. aparatowy (II, IX, 4)
7. operator mechanicznego sprzętu i urządzeń transportowych (II, IX, 4—6, 10)
8. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji wapna (I, III, 85; II, IX, 1)

7. Prace przy produkcji gipsu półmokręgo

1. młynowy surowców mineralnych (I, II, 63; II, IX, 26)
2. zestawiacz surowców i mieszanek (II, IX, 26)
3. formowacz (II, IX, 16, 17)
4. operator urządzeń formujących (II, IX, 16, 17, 19)
5. maszynista maszyn obróbczych (II, IX, 16, 17)
6. wypalacz (II, IX, 11, 23, 24)
7. palacz (I, II, 71; II, IX, 21)
8. aparatowy (II, IX, 16, 17, 21, 23, 24, 26)
9. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji gipsu półmokręgo (I, III, 85; II, IX, 18—20, 22, 25)

8. Prace palaczy pieców do wypalania i palaczy suszarni

1. palacz (I, II, 71; II, IX, 21)
2. wypalacz (I, II, 71; II, IX, 11—15, 23, 24; II, III, 22—26)

9. Wypalanie, ściąganie i mielenie dolomitu oraz przygotowanie masy dolomitowej

1. młynowy surowców mineralnych (I, II, 63; II, IX, 26)
2. maszynista maszyn do produkcji, sortowania i uszlachetniania kruszyw (II, IX, 5, 6, 10)

3. wypalacz (II, IX, 11)
4. operator urządzeń formujących (II, IX, 16, 17)
5. formowacz (II, IX, 16, 26)
6. aparatowy (II, IX, 7, 11, 16, 17)
7. palacz (I, II, 71; II, IX, 21, 23)

8. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy wypalaniu, ściąganiu i mieleniu dolomitu oraz przygotowywaniu masy dolomitowej (I, III, 85)

10. Produkcja elementów budowlanych z pyłów dymnicowych

1. zestawiacz surowców i mieszanek (I, II, 63; II, I, 7, 23)
2. młynowy surowców mineralnych (I, II, 63, II, I, 7, 15)
3. maszynista maszyn obróbczych (II, I, 10, 13, 15)
4. hartowacz (II, I, 5, 8)
5. operator sprzętu mechanicznego (II, I, 9—11, 13—16)
6. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji elementów budowlanych z pyłów dymnicowych — smarownik form do betonu (II, III, 85; II, I, 12, 17—19, 21—23)

11. Prace w suszarniach z zastosowaniem podgrzewania, jeżeli temperatura powietrza w tych suszarniach przekracza 35°C.

Prace przy obsłudze suszarni, jeżeli temperatura na stanowisku obsługi przekracza 35°C

1. suszarniowy (I, II, 71; II, IX, 22)
2. robotnik załadunkowy i wyładunkowy w suszarni (I, II, 73).

12. Bieżące konserwacje agregatów, urządzeń oraz prace budowlano-montażowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe są wykonywane prace wymienione w wykazie.

1. stanowiska pracy, na których prace są wykonywane stale i bezpośrednio przy stanowisku wymienionym w wykazie

Część III. Majster, mistrz, brygadzysta

1. Stanowiska pracy, na których prace są wykonywane stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie.

Część IV. Kierownik zmiany

1. Stanowiska pracy, na których prace są wykonywane stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie.

Część V. Kierownik wydziału (oddziału) produkcyjnego w przedsiębiorstwach (zakładach) przemysłowych

1. Stanowiska pracy, na których prace są wykonywane stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie.

Część VI. Kierownik wielkiej budowy, zespołu budów, grupy robót, dużego zakładu produkcyjnego, kierownik budowy, robót, obiektu, bazy sprzętu, transportu, zakładu produkcyjnego, kierownik warsztatu.

1. Stanowiska pracy na budowach, zakładach produkcyjnych, bazach sprzętu, transportu i warsztatach, w których jako podstawowe są wykonywane prace wymienione w wykazie.

Część VII. Kontroler jakości.

1. Stanowiska pracy, na których prace są wykonywane stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie.

Część VIII. Inżynier lub technik zatrudniony na budowie lub bezpośrednio w zakładzie produkcyjnym na stanowisku pracy, na którym zgodnie z obowiązującym taryfikatorem kwalifikacyjnym wymagane jest posiadanie kwalifikacji inżyniera lub technika.

1. Stanowiska pracy, na których prace są wykonywane stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 16 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 10 grudnia 1983 r.

Pieczętka zakładu pracy

Nazwa resortu

ŚWIADECTWO

Niniejszym zaświadcza się, że Ob. _____ ur. _____
zam. w _____ jest(buł) zatrudniony w naszym zakładzie pracy od _____
do _____ w tym w okresie od _____ do _____
stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace _____

(określić charakter pracy ściśle wg wykazu (działu i pozycji) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.II.1983 r. Dz. U. Nr 8, poz. 43)
na stanowisku *) _____

wymienionym w wykazie, część _____ poz. _____ pkt. _____ stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 16 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 10 grudnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wzrostu emerytury (Dz. Urz. MBiPMB z 1984 r. Nr 1, poz. 1).

Podpis i pieczętka
Kierownika zakładu pracy
lub upoważnionego pracownika

*) UWAGA 1 — w razie zmiany nazwy stanowiska pracy podać przyczyny tej zmiany.

UWAGA 2 — przy stanowiskach pracy wymienionych w części III—VIII wykazu, na których prace są wykonywane stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w części I—II tegoż wykazu, należy podać testanowiska (np. majster nadzorujący stale prace palowniczych, betoniarzy zbrojarzy, murarzy itd. zatrudnionych przy robotach wodno-kanalizacyjnych).

2.

ZARZĄDZENIE Nr 18 MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 23 grudnia 1983 r.

w sprawie ustalenia wykazów rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę państwową i służbową w resorcie budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych

(znak: SO-2463/IV/83)

Na podstawie art. 3 ust. 2 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej (Dz. U. Nr 40, poz. 271) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się jako obowiązujące:

- 1) w Ministerstwie Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz jednostkach organizacyjnych resortu budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych:
  - a) wykaz rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę państwową, określonych w załączniku nr 1,
  - b) wykaz rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę państwową o szczególnie ważnym znaczeniu dla obronności Państwa, Sił Zbrojnych i bezpieczeństwa Państwa, określonych w załączniku nr 2, który zostanie przekazany nadzorowanym jednostkom organizacyjnym w trybie poufnym,
- 2) w Ministerstwie Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych wykaz wiadomości stanowiących tajemnicę służbową, określonych w załączniku nr 3.

§ 2. Dyrektorzy (kierownicy) jednostek organizacyjnych resortu budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych ustalą wykazy rodzajów wiadomości stanowiących tajemnicę służbową występujących w zakresie działania tych jednostek.

§ 3. Aktualizacji wykazów wiadomości dokonują:

- 1) wykazów, o których mowa w § 1 — Dyrektor Departamentu Spraw Obronnych,
- 2) wykazów, o których mowa w § 2 — dyrektorzy (kierownicy) jednostek organizacyjnych resortu.

§ 4. Powierza się Dyrektorowi Departamentu Spraw Obronnych koordynację prac w zakresie aktualizacji wykazów wiadomości, o których mowa w § 2.

§ 5. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Nr pf 4/79 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 14 lipca 1979 roku zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji ochrony tajemnicy państwowej i służbowej w resorcie budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych,
- 2) załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr Pf 5/72 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 6 października 1972 r. w sprawie organizacji i ochrony tajemnicy państwowej i służbowej w resorcie budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER
mgr Stanisław Kukuryka

Załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 18 Ministra
Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budow-
lanych z dnia 23 grudnia 1983 r.

WYKAZ
RODZAJÓW WIADOMOŚCI STANOWIĄCYCH TAJEMNICĘ PAŃSTWOWĄ W RESORCIE BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU
MATERIAŁÓW BUDOWLANÝCH

Lp.	Rodzaj wiadomości (określenie sprawy)	Klauzula tajności w skali:		U w a g i
		Ministerstwo (Dep. Biuro RISO)	Jednostka organizacyjna	
1	2	3	4	5
I. ZAGADNIENIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE				
1	— resortowe uchwały, zarządzenia, wytyczne opracowywane na podstawie aktów normatywnych jednostek nadrzędnych zawierających tajemnicę państwową	T	T	
2	— uchwały, referaty, protokoły, instrukcje zawierające dane zastrzeżone ważnym interesem państwa	T	T	
3	— opinie do projektów zewnętrznych aktów normatywnych stanowiących (zawierających) tajemnicę państwową.	T	T	
4	Całościowe oceny stanu moralno-politycznego załóg przedsiębiorstw i zakładów oraz oceny kadry kierowniczej.	T	—	
II. PRACE NAUKOWO-BADAWCZE, PATENTY, LICENCJE				
1	Istotne fragmenty i wyniki prac naukowo-badawczych rozwojowych i wdrożeniowych o ważnym znaczeniu dla gospodarki narodowej.	T	T	
2	Dokumentacja techniczna opracowań projektowych, konstrukcyjnych, technologicznych oraz normalizacyjnych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej.	T	T	
3	Informacje o wykorzystywaniu dla celów własnych (naukowych, produkcyjnych itp.) zagranicznych rozwiązań technicznych, technologicznych itp. bez wiedzy właściciela.	T	T	
4	Dane dotyczące zamierzeń, ofert, negocjacji i konieczności zakupu licencji — do czasu zawarcia transakcji.	T	—	
III. REALIZACJA ZADAŃ INWESTYCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH				
1	Roczne, wieloletnie i perspektywiczne plany inwestycyjne kluczowych obiektów gospodarczych, bądź ich modernizacja.	T	T	
2	Zbiórce dane charakteryzujące pod względem lokalizacyjnym, technicznym, technologicznym oraz specjalistycznym inwestycje przemysłowe o ważnym znaczeniu gospodarczym.	T	T	
3	Informacje o stanie robót budowlano-montażowych zawierających elementy zastrzeżone przez inwestorów.	T	T	(bądź wg odrębnych ustaleń)
4	Ogólna i szczegółowa lokalizacja oraz dokładne opisy techniczne obiektów, zabudowań i przedmiotów uznanych przez inwestorów za tajne.	T	T	
5	Dane techniczno-produkcyjne oraz zdolności produkcyjne poszczególnych przedsiębiorstw i branż przemysłu w zakresie produkcji i wyrobów mających duże znaczenie dla gospodarki narodowej.	T	—	
6	Dane dotyczące budowy i lokalizacji urządzeń systemu zaopatrywania w wodę większych miast i obiektów gospodarczych.	TSZ	T	
7	Dokumentacja budowy kluczowych obiektów energetycznych oraz linii przesyłowych zasilających specjalistyczne obiekty gospodarki narodowej.	T	T	
8	Plany lokalizacji i budowy baz CPN oraz dane techniczne o ich pojemności.	T	T	

1	2	3	4	5
	IV. PRZEMYSŁ WYDOBYWCZY, GÓRNICTWO SKALNE, GEOLOGIA			
1	Wnioski o utworzenie obszarów górniczych w układzie „Borowa Góra”.	T	T	
2	Operaty pomiarowe, dokumentacja fizjograficzna, archiwum wierceń terenów specjalnych.	T	T	
3	Szczegółowe mapy geologiczne i hydrograficzne Polski w skali 1:25 000, 1:50 000 i 1:300 000.	T	T	
4	Dokumentacja technicznych badań podłoża gruntowego terenów specjalnych.	T	T	
	V. GOSPODARKA MATERIAŁOWO-SPRZĘTOWA			
1	Stany i rozmieszczenie rezerw państwowych w resorcie budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych.	T	T	
2	Szczegółowa lokalizacja i dokumentacja techniczna kluczowych urządzeń systemu zaopatrywania w wodę większych miast i obiektów gospodarczych oraz dane ich rekonstrukcji i rozbudowy.	T	T	
3	Opracowanie projektowe dotyczące gospodarki wodno-ściekowej wykonywane na podstawie tajnych materiałów inwestorów.	T	T	
4	Plany bilansu płatniczego z zakresu prac budowlano-montażowych uznanych za tajne przez organa władzy i administracji państwowej bądź poszczególnych inwestorów.	T	T	
	VI. ZAGADNIENIA OCHRONY ZAKŁADÓW PRACY PRZEZ STRAŻ PRZEMYSŁOWĄ			
1	Ochrona obiektów resortu budownictwa i pmb przez zmilitaryzowane oddziały straży przemysłowej (służby porządkowo-ochronne) w czasie wojny: 1) regulamin zmilitaryzowanych oddziałów straży przemysłowej, 2) plan ochrony zakładu pracy (obiektu).	T T T	T T T	
2	Informacje o zdarzeniach zaliczonych do wypadków nadzwyczajnych, które niezależnie od okoliczności i przyczyn spowodowały poważne naruszenie ładu i porządku wewnętrznego oraz dyscypliny w zakładzie pracy.	T	T	
	VII. ZAGADNIENIA KARDOWE, OCHRONA TAJEMNICY I INNE			
1	Zbiorcze i jednostkowe plany zatrudnienia żołnierzy OTK oraz sprawy zatrudnienia więźniów.	T	T	
2	Dokumenty szyfrowe i kodowe.	T	T	
3	Rejestry i spisy akt tajnych.	T	T	
4	Protokoły, oceny informacyjne dotyczące realizacji zadań ochrony tajemnicy państwowej i służbowej oraz prac Kancelarii Tajnej.	T	T	
5	Informacje w sprawach ujawnienia tajemnicy państwowej, dochodzenia, meldunki.	T	T	
6	Korespondencja w sprawach uzgodnień pracowników do prac tajnych.	T	T	

Załącznik nr 3 do zarządzenia Nr 18 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 23 grudnia 1983 r.

WYKAZ
RODZAJÓW WIADOMOŚCI STANOWIĄCYCH TAJEMNICĘ SŁUŻBOWĄ WYSTĘPUJĄCYCH W MINISTERSTWIE
BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Lp.	Rodzaj wiadomości (określenie sprawy)	Klauzula tajemnicy w zakresie:		Uwagi
		wiadomości jednostkowej	wiadomości zbiorczych	
1	2	3	4	5
1	Wyciągi (odpisy) z uchwał, protokołów, instrukcji dotyczących danych zastrzeżonych.	Pf	—	
2	Zamierzenia zmian organizacyjnych w resorcie do czasu ich realizacji.	J	Pf	
3	Oceny stanu moralno-politycznego załóg jednostek organizacyjnych oraz oceny Kadry Kierowniczej.	Pf	—	
4	Wykazy węzłowych problemów naukowo-badawczych i rozwojowych i harmonogramy ich realizacji.	Pf	Pf	
5	Wyniki prac naukowo-rozwojowych, dokumentacja projektowa rozwiązań technicznych przeznaczonych na eksport — do czasu zawarcia kontraktów.	Pf	Pf	
6	Projekty wynalazcze zgłoszone lub przewidywane do opatentowania i zarejestrowania, do czasu podania ich do wiadomości przez Urząd Patentowy.	Pf	Pf	z wyjątkiem spraw zastrzeżonych
7	Dane dotyczące zamierzeń, ofert, negocjacji i konieczności zakupu licencji.	Pf	Pf	
8	Dokumenty i informacje dotyczące reeksportu towarów i surowców nie produkowanych (wydobywanych) w Polsce.	Pf	Pf	
9	Wyniki ekonomiczno-finansowe z działalności usługowo-handlowej i współpracy z zagranicą.	Pf	Pf	
10	Informacje o planowanych inwestycjach związanych ze zwiększeniem importu maszyn, urządzeń i surowców.	Pf	Pf	
11	Plany i sprawozdania z eksportu budownictwa.	Pf	Pf	
12	Resortowe plany NPG.	J	Pf	
13	Roczne, wieloletnie i perspektywiczne plany budów, rozbudowy lub modernizacji przedsiębiorstw i zakładów o kluczowym znaczeniu gospodarczym.	Pf	Pf	
14	Normy zużycia surowców i koszty własne produkcji specjalnej o poważnym znaczeniu dla gospodarki narodowej.	Pf	Pf	
15	Plany i dokumentacja techniczna oraz projektowa obiektów budowlanych sporządzanych na podkładach mapowych.	Pf	Pf	
16	Dane techniczno-produkcyjne oraz zdolności przerobowe poszczególnych przedsiębiorstw i branż przemysłu budowlanego (bez wyszczególnienia produkcji specjalnej).	J	Pf	
17	Informacje o planowanych inwestycjach związanych z importem maszyn i urządzeń.	Pf	Pf	
18	Wnioski w sprawie tworzenia obszarów górniczych w układzie „65”.	Pf	Pf	
19	Bilanse złóż surowców budowlanych ceramicznych i innych przemysłowych dla prac budowlanych.	—	Pf	
20	Projekty i dokumentacja badań geologicznych — część geodezyjna w układzie „65”.	Pf	Pf	
21	Możliwości dotyczące remontów pojazdów samochodowych w specjalistycznych bazach transportowych oraz ich zabezpieczenia w części zamienne.	J	Pf	
22	Informacje o wynikach ekonomicznych o przewozach w kraju i za granicą przedsiębiorstw „Transbudu”.	J	Pf	
23	Ilość i rodzaje środków transportu, maszyn i urządzeń przekazywanych dla potrzeb obrony państwa.	Pf	—	

1	2	3	4	5
24	Plan ochrony zakładu pracy (obiektu).	Pf	Pf	
25	Sprawozdanie z wyników działalności straży przemysłowej (GUS nr IX/102/106).	Pf	Pf	
26	Sprawozdawczość dotycząca reklamacji żołnierzy rezerwy.	Pf	—	
27	Zaświadczenia reklamacyjne.	Pf	—	
28	Dane o istnieniu i rozmieszczaniu zapasów materiałów wybuchowych dla celów produkcyjnych i ich zużycie oraz sprawozdawczość w tym przedmiocie.	Pf	Pf	
29	Regulamin Straży Przemysłowej.	Pf	—	
30	System ochrony zakładów pracy (zabezpieczenie techniczne i fizyczne, struktury organizacyjne straży przemysłowej lub służby dozoru).	Pf	Pf	
31	Dokumentacja Straży Przemysłowej.	Pf	Pf	
32	Informacje dotyczące ochrony i przewozów wartości pieniężnych i innych materiałów wartościowych.	Pf	Pf	
33	Instrukcje i wytyczne dotyczące organizacji i ochrony tajemnicy państwowej i służbowej.	Pf	Pf	
34	Wykazy występujących stanowisk i funkcji, których pełnienie uprawnia do dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę państwową.	Pf	—	
35	Upoważnienia i ewidencja pracowników d/s stanowiących tajemnicę państwową i służbową.	Pf	Pf	
36	Zamierzenia zmian organizacyjnych, kadrowych, płacowych (zwolnienia, awanse, odznaczenia).	Pf	Pf	
37	Paszporty służbowe, plany wyjazdów za granicę, wydawanie zezwoleń itp.	J	Pf	

3.

ZARZĄDZENIE Nr 1**MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH**

z dnia 23 stycznia 1984 r.

w sprawie utraty mocy obowiązującej niektórych resortowych aktów prawnych
(znak: BP1-0151-102/83)

W związku z dalszym porządkowaniem prawa resortowego i w wykonywaniu postanowień Prezydium Rządu z dnia 19 września 1983 r. — zarządza się, co następuje:

§ 1. Uznaje się, że utraciły moc obowiązującą akty prawne b. Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych wymienione w załączniku do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER

mgr Stanisław Kukuryka

Załącznik do zarządzenia Nr 1 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 23 stycznia 1984 r.

WYKAZ
RESORTOWYCH AKTÓW PRAWNYCH, KTÓRE UTRACIŁY MOC OBOWIAZUJĄCĄ

Lp.	Rodzaj aktu	Data	W sprawie	Miejsce publikacji i zmiany	Poz. wykazu z Dz. Urz. MBiPMB nr 4/83
1	2	3	4	5	6
1	Zarządzenie b. Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego	4.11.55	rejestr bezpieczeństwa kopalń podziemnych i odkrywkowych		1
2	Zarządzenie nr 10 MBiPMB	30.1.64	wymagań techniczno-ruchowych bezpieczeństwa i higieny pracy w cegielniach i zakładach kaflarskich		8

1	2	3	4	5	6
3	Zarządzenie nr 156 MBiPMB	11.7.64	regulamin i zasady nadawania odznaki „Ratownik Górniczy”	Dz. Urz. MBiPMB nr 13, poz. 43	10
4	Zarządzenie nr 35 MBiPMB	31.3.67	kart katalogowych Katalogu Budownictwa	Dz. Bud. nr 6, poz. 36	11
5	Zarządzenie nr 10 MBiPMB	27.2.68	organizacji i zasad gospodarki finansowej gospodarstwa pomocniczego typu „F”		12
6	Zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki, Ministra Budownictwa i PMB oraz Ministra Gospodarki Komunalnej	30.1.68	stosowania kotłów centralnego ogrzewania	Dz. Bud. nr 3, poz. 14; sprostowanie w Dz. Bud. nr 11/69	14
7	Zarządzenie Ministrów Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Maszynowego, Budownictwa i PMB oraz Górnictwa i Energetyki	25.6.68	generalnych dostawców i specjalnego kierownictwa montażu urządzeń energetycznych dla elektryczni zawodowych	zm. Z z 18.6.73	15
8	Zarządzenie nr 40 MBiPMB	13.8.70	zakazu wywozu materiałów		17
9	Zarządzenie nr 46 MBiPMB	30.9.71	normowania zużycia surowców, materiałów, paliw i energii elektrycznej	Dz. Urz. MBiPMB nr 9, poz. 31	22
10	Zarządzenie nr 52 MBiPMB	15.11.71	wprowadzenia współczynnika do norm i cen akordowych robót budowlanych i montażowych wykonywanych w warunkach zimowych	Dz. Urz. MBiPMB nr 10, poz. 38	23
11	Zarządzenie nr 15 MBiPMB	12.4.72	ramowych resortowych tabel norm odzieży i sprzętu ochrony osobistej oraz zasad gospodarowania tą odzieżą	Dz. Urz. MBiPMB nr 4, poz. 12	27
12	Zarządzenie nr 3 MBiPMB	7.2.73	postępowania z wiadomościami stanowiącymi tajemnicę państwową i służbową		28
13	Zarządzenie nr 11 MBiPMB	26.2.74	stosowania współczynników do norm pracy dla niektórych robót wykonywanych przy realizacji inwestycji służby zdrowia i opieki społecznej oraz nauki, szkolnictwa wyższego i techniki	Dz. Bud. nr 3, poz. 4	36
14	Zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki oraz Ministra Budownictwa i PMB	1.7.74	zasad i trybu przyjmowania do eksploatacji zrealizowanych zadań inwestycyjnych lub ich części w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach zawodowych		39
15	Zarządzenie nr 28 MBiPMB	2.7.75	gospodarki magazynowej	Dz. Urz. MBiPMB nr 4, poz. 10	41
16	Zarządzenie nr 37 MBiPMB	1.8.75	rozruchu inwestycji	Dz. Urz. MBiPMB nr 5, poz. 14	42
17	Zarządzenie nr 10 MBiPMB	3.5.77	metod normowania zużycia materiałów i ustalania normatywów ich zużycia w budownictwie	Dz. Urz. MBiPMB nr 3, poz. 6	57
18	Zarządzenie nr 14 MBiPMB	18.5.77	organizacji i rozwoju informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej w resorcie budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych	Dz. Urz. MBiPMB nr 4, poz. 9, nr 5/78, poz. 11, nr 5/80, poz. 17	60
19	Zarządzenie nr 20 MBiPMB	30.6.77	normowania i kontroli stosowania norm zapasów materiałowych	Dz. Urz. MBiPMB nr 5, poz. 13	61

4.

ZARZĄDZENIE Nr 2

MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH

z dnia 1 lutego 1984 r.

w sprawie limitowania, rozliczania i kontroli zużycia
materiałów

(Znak: MA-MG-04/84)

W związku z § 2 ust. 1 pkt 2 uchwały Nr 84/83 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1983 r. w sprawie warunków realizacji Programu oszczędnościowego na lata 1983—1985 oraz § 6 ust. 1 zarządzenia Nr 23 Ministra Gospodarki Materiałowej z dnia 31 października 1983 r. w sprawie ustalania i stosowania norm zużycia i normatywów zużycia surowców, materiałów, paliw i energii zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przedsiębiorstwa prowadzące działalność budowlano-montażową obowiązane są do ilościowego limitowania i rozliczania materiałów zużytych do produkcji budowlano-montażowej i pomocniczej.

2. Tryb oraz zasady limitowania, rozliczania i kontroli zużycia materiałów określają wytyczne, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. 1. Limit zużycia materiałów, ustalony przez służby techniczne przedsiębiorstw zatwierdza dyrektor w trybie i na zasadach określonych w załączniku, o którym mowa w § 1, ust. 2.

2. W przypadku prowadzenia robót budowlanych na podstawie dokumentacji projektowej dostarczanej częściami, limity zużycia materiałów ustala się sukcesywnie.

3. Przy robotach remontowych obowiązuje szacunkowe ustalenie ilości zużycia materiałów przed rozpoczęciem robót. Formą rozliczeń są rozliczenia powykonawcze.

§ 3. Dyrektorzy przedsiębiorstw:

- 1) opracują na podstawie ustaleń zawartych w załączniku, o którym mowa w § 1 ust. 2 szczegółowe wytyczne w sprawie limitowania, rozliczania i kontroli zużycia materiałów,
- 2) określają listy materiałów nie podlegających ilościowemu rozliczaniu,
- 3) zapewnią ściśle przestrzeganie ustalanych zasad limitowania, rozliczania zużycia materiałów, a w przypadku ich naruszenia — stosowanie odpowiednich sankcji.

§ 4. Traci moc zarządzenie nr 3 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 8 lutego 1978 r. w sprawie limitowania, rozliczania i kontroli zużycia materiałów w produkcji przedsiębiorstw budowlano-montażowych (Dz. Urz. MBiPMB nr 2, poz. 4).

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 1984 roku.

MINISTER
mgr Stanisław Kukuryka

Załącznik do zarządzenia nr 2 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 lutego 1984 r.

WYTYCZNE

w sprawie trybu oraz zasad limitowania, rozliczania i kontroli
zużycia materiałów.

I. Zasady ogólne.

1. Wytyczne określają tryb i zasady limitowania, rozliczania i kontroli zużycia materiałów w produkcji budowlano-montażowej oraz pomocniczej.

2. Limitowanie zużycia materiałów polega na określeniu ilości zużycia materiałów przed rozpoczęciem robót w oparciu o normatywnie ustalone wielkości.

3. Limit zużycia materiałów ustala przedsiębiorstwo na podstawie dokumentacji projektowej dla danego obiektu oraz normatywnej ilości zużycia materiałów, wyliczonej zgodnie z obowiązującymi normami zużycia materiałów.

Charakter jednostkowych norm zużycia materiałów oraz zakres ich obowiązywania określają:

- „Ramowe wytyczne dotyczące metod normowania zużycia materiałów i ustalania normatywów ich zużycia w produkcji budowlano-montażowej” wydane przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz

- bieżąco wprowadzane normatywne podstawy służące do limitowania i rozliczania zużycia materiałów.

4. Nie ma potrzeby ustalania limitów dla materiałów występujących w niewielkich ilościach.

Materiały te powinny podlegać doraźnej kontroli celowości ich zużycia, którą powinien prowadzić kierownik budowy (robót), zakładu lub wydziału produkcji pomocniczej.

5. Listę materiałów nie podlegających limitowaniu ustala dyrektor przedsiębiorstwa.

Listę materiałów nie podlegających limitowaniu należy okresowo aktualizować, uwzględniając dane z zakresu zużycia tych materiałów w okresach poprzednich oraz dokonane zmiany w technice i organizacji wykonawstwa robót.

6. Materiały nie zaliczane do wartości produkcji budowlano-montażowej rozlicza się z inwestorem.

II. Zasady, terminy i tryb limitowania.

1. Limitowanie zużycia materiałów:

- 1) w produkcji budowlano-montażowej odnosi się do obiektów (robót) z podziałem na elementy obiektu (robót stosowanym w księgach obmiaru, zgodnie z zasadami prowadzenia dokumentacji produkcyjnej; w przypadku odbioru poszczególnych części obiektów lub robót, stanowiących określony w umowie przedmiot obmiaru, limitowanie zużycia materiałów prowadzi się dla tych części obiektów lub robót,

- 2) w produkcji pomocniczej odnosi się do każdego zlecenia produkcyjnego, a w przypadku produkcji powtarzalnej seryjnej do określonej jednorodnej produkcji wykonywanej w okresie kwartału.

2. Limitowanie zużycia materiałów powinno opierać się na następujących podstawowych zasadach:

- 1) limity zużycia poszczególnych materiałów ustala się przed rozpoczęciem robót:

- a) w produkcji budowlano-montażowej na podstawie dokumentacji projektowej i obowiązujących nakładów rzeczowych materiałów podanych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR) lub w Katalogach Norm i Cen Kosztorysowych *) (KNCK), a do czasu ich ustalenia w Katalogach Norm Kosztorysowych (KNK); w przypadku braku odpowiednich norm w tych Katalogach lub realizacji robót według założeń organizacyjnych odbiegających od przyjętych w Katalogach — zużycie materiałów ustala się na podstawie: — Katalogów Jednostkowych Norm Zużycia Materiałów Budowlanych (KJNZMB), — norm zakładowych,

- b) w produkcji pomocniczej — na podstawie kart technologicznych lub kalkulacyjnych,

- 2) limity zużycia materiałów powinny być opracowywane dla następujących elementów:

- a) w produkcji budowlano-montażowej — dla poszczególnych pozycji kosztorysowych,
- b) w produkcji pomocniczej — dla zlecenia produkcyjnego lub dla jednorodnej produkcji powtarzalnej, wykonywanej w okresie kwartału,

*) Wydanie Min. Komunikacji z 1982 r.

- 3) zapotrzebowanie i wydawanie materiałów z magazynu do produkcji budowlano-montażowej powinno być dokonywane zgodnie z ustalonymi limitami w powiązaniu z harmonogramem budowy; w przypadku wyczerpania limitu zużycia materiałów przed ukończeniem robót, dalsze wydawanie materiałów wymaga zgody dyrektora przedsiębiorstwa, po uprzedniej analizie dotychczasowego zużycia,
  - 4) w przypadku stosowania czynnego zaopatrzenia, harmonogram budowy oraz limity zużycia materiałów służą równocześnie dla określania zapotrzebowania na podstawowe materiały budowlane i surowce,
  - 5) limity zużycia materiałów powinny uwzględniać wszystkie zmiany, jakie zostały wprowadzone w trakcie realizacji robót budowlano-montażowych do zakończenia obiektu w stosunku do rozwiązań dokumentacji projektowej,
  - 6) zmiany limitów dokonywane w wyniku zmiany zakresu rzeczowego, technologii lub metod wykonywania robót, mogą mieć miejsce po uzyskaniu na nie zgody dyrektora przedsiębiorstwa lub upoważnionego przez niego zastępcy; zmian tych dokonuje się przy zastosowaniu obowiązujących jednostkowych norm zużycia materiałów,
  - 7) przy ocenie kosztów materiałowych należy uwzględnić wpływ, jaki na ich poziom wywierają zmiany limitu, o których mowa w pkt 6), jak również dodatkowe ilości pobranych materiałów, o których mowa w pkt 3) oraz wyniki rozliczeń zużycia materiałów.
3. Przy ustalaniu limitów zużycia materiałów na wykonanie tymczasowych budynków, budowli, urządzeń i instalacji na placu budowy, powinien być także ustalony procentowy udział materiałów przewidzianych do odzysku po likwidacji tych budynków, urządzeń itp.
  4. Limitowanie zużycia materiałów do wytwarzania mieszanek betonowych i zapraw powinno być dokonywane na podstawie obowiązujących norm zużycia materiałów budowlanych, a w uzasadnionych technologicznie przypadkach na podstawie receptur.
  5. Jeżeli po zakończeniu budowy (robót) i sporządzeniu końcowego rozliczenia wystąpi konieczność wykonania robót dodatkowych lub uzupełniających, należy dla nich ustalić odrębny limit i dokonać rozliczenia. Limit ten ustala się stosownie do zakresu robót przy zastosowaniu jednostkowych norm zużycia materiałów.

III. Zasady i termin rozliczania zużycia materiałów.

1. Sprawdzenie faktycznego zużycia materiałów powinno następować w rozliczeniu kwartalnym, rocznym i końcowym.
2. Rozliczenie zużycia materiałów powinno także być przeprowadzone w razie zmiany na stanowisku kierownika budowy, obiektu, robót, zakładu lub wydziału produkcji pomocniczej oraz w razie zmiany wykonawcy robót budowlano-montażowych.
3. Faktyczne zużycie materiałów wynika z ilości pobranych do produkcji materiałów na podstawie dowodów magazynowych lub odpowiednich tabulogramów.
4. Rozliczenie polega:
  - 1) w produkcji budowlano-montażowej — na sprawdzeniu wykonania zakresu robót objętych umową (zleceniem) i porównaniu ilości zużytych materiałów z limitem, względnie w przypadkach rozliczeń powykonawczych, na porównaniu z wyliczonymi ilościami dopuszczalnego zużycia, ustalonego w oparciu o normy zużycia,
  - 2) w produkcji pomocniczej — na porównaniu zużytych materiałów z limitem zużycia materiałów, ustalonych dla przedmiotu zlecenia lub wyodrębnionej jego części.
5. W przypadku dokonywania rozliczeń:
  - 1) rocznych (kwartalnych) — ilość wykonanych robót powinien ustalać kierownik budowy na podstawie inwen-

taryzacji, potwierdzonej w książce obmiaru przez inspektora nadzoru lub wyznaczonego pracownika pionu technicznego zarządu przedsiębiorstwa,

- 2) związanych ze zmianą na stanowisku kierownika budowy (robót) — ilość wykonanych robót powinien ustalić kierownik budowy na podstawie inwentaryzacji potwierdzonej przez komisję, powołaną przez dyrektora przedsiębiorstwa.
6. Końcowe rozliczenia prowadzi się dla poszczególnych obiektów, jak też dla części obiektów lub robót, określonych w umowie jako przedmiot odbioru.
  7. Termin dokonywania końcowych rozliczeń zużycia materiałów, ich sprawdzenia i zatwierdzenia liczony od daty przekazania zamawiającemu przedmiotu umowy powinien być ustalony:
    - 1) do 12 tygodni — dla zadań inwestycyjnych wieloobiektowych oraz dużych robót modernizacyjnych o wieloletnim umownym okresie realizacji,
    - 2) do 6 tygodni — dla obiektów (robót) oraz robót remontowych i modernizacyjnych,
    - 3) do 4 tygodni — dla produkcji pomocniczej, licząc od końca miesiąca, w którym zlecenia produkcyjne zostały wykonane.
  8. Przy dokonywaniu rozliczeń końcowych zużycia materiałów można dopuścić dla obiektów realizowanych w tym samym okresie na jednym placu budowy i przez jednego kierownika budowy, łączne rozliczanie zarówno przekroczeń jak i oszczędności materiałowych.
  9. Rozliczenia powinny być przeprowadzane na ujednoliconych wzorach (jednakowych dla każdego okresu i każdej budowy, obiektu) ustalonych w wytycznych szczegółowych przedsiębiorstw, dostosowanych do specyfiki ich działalności produkcyjnej. Przykładowe wzory rozliczeń stanowią załączniki do niniejszych wytycznych.
  10. Dla usprawnienia prawidłowej kontroli zużycia materiałów w toku realizacji robót, powinna być prowadzona w przedsiębiorstwie okresowo (rocznie lub kwartalnie) analiza zużycia materiałów. Analiza powinna zawierać porównanie rzeczywistego zużycia materiałów (według rozchodów magazynowych) z ilością materiałów wynikającą z limitów oraz danych planistycznych w przypadku materiałów nielimitowanych.

Wskazane jest ograniczenie listy materiałów nielimitowanych do minimum.

IV. Zasady kontroli rozliczeń materiałów.

1. Rozliczenia powinny podlegać kontroli pod względem:
  - 1) zastosowania w nich opisu i ilości jednostek robót (wyrobów produkcji pomocniczej), zgodnego z uzasadnionym technicznie i ekonomicznie wykonaniem robót,
  - 2) prawidłowego zastosowania norm zużycia materiałów, właściwych dla wyszczególnionych pozycji robót (wyrobów produkcji pomocniczej),
  - 3) ujęcia wszystkich materiałów podlegających rozliczeniu ilościowemu,
  - 4) ustalenia, czy ilości zużytych materiałów są zgodne z dokumentami posiadanymi w księgowości,
  - 5) prawidłowości wyliczeń rachunkowych.
2. Wyliczone w wyniku porównania limitu i faktycznego zużycia materiałów, a przy rozliczeniach powykonawczych dopuszczalnego i faktycznego zużycia materiałów, przekroczenia zużycia oraz oszczędności powinny być udokumentowane i zatwierdzone przez dyrektora przedsiębiorstwa.
3. W przedsiębiorstwach stosujących zmechanizowany system planowania i ewidencji zużycia materiałów powinno się wykorzystywać do limitowania, rozliczania i kontroli zużycia materiałów odpowiednie tabulogramy.

V. Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie ustalania i rozliczania limitów zużycia materiałów.

1. Limity i rozliczenia zużycia materiałów powinien zatwierdzać dyrektor przedsiębiorstwa lub upoważniony przez niego zastępca.
2. Kierownicy budów (obiektów, robót), zakładów lub wydziałów produkcji pomocniczej powinni rozliczać się z materiałów pobranych do produkcji.
3. Za rozliczenia zużycia materiałów powinni odpowiadać, stosownie do właściwości, kierownicy budów, obiektów i robót lub zakładów (wydziałów) produkcji pomocniczej oraz ich personel techniczny.
4. Za straty powstałe w wyniku niewłaściwej gospodarki materiałami pobranymi z magazynu do produkcji powinni być odpowiedzialni: kierownik budowy (obiektu, robót), zakładu lub wydziału produkcji pomocniczej, majstrowie, każdy w zakresie jego obowiązków.
5. Za prawidłowe opracowanie i aktualizację limitów zużycia materiałów i sprawdzenie rozliczeń zużytych materiałów powinni być odpowiedzialni wyznaczeni pracownicy pionu technicznego zarządu przedsiębiorstwa.
6. Za uwzględnienie w limitach zużycia materiałów uzasadnionych technicznie i ekonomicznie zmian wynikających z analizy dokumentacji projektowej lub zmian projektowych i robót dodatkowych, mających wpływ na rodzaj i ilość normatywnego zużycia materiałów powinni być odpowiedzialni pracownicy pionu technicznego, przeprowadzający tę analizę.
7. Kontrolę sporządzanych rozliczeń zużycia materiałów powinni przeprowadzać pracownicy pionu technicznego zarządu przedsiębiorstwa.

WZÓR WYLICZENIA ZUŻYCIA MATERIAŁÓW W PRODUKCJI PODSTAWOWEJ

Załącznik Nr 1

Nr — nazwa		Imię i nazwisko kierownika obiektu (robót)	Data faktycznego rozpoczęcia robót	Okres rozliczenia od	WYLICZENIE ZUŻYCIA MATERIAŁÓW w produkcji podstawowej (załącznik do karty limitów)	Ilość arkuszy											
budowy	objektu					Arkusz nr	.....										
Lp	Poz. przedm. kosztorys lub księgi obmiarów	Opis robót w poszczególnych elementach	Jedn. miary	Ilość robót	Podstawa przyjętej normy zużycia	Materiały											
						1)		2)		3)							
						norma	zużycie normat.	norma	zużycie normat.	norma	zużycie normat.	norma	zużycie normat.	norma	zużycie normat.	norma	zużycie normat.
						7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
		z przeniesienia				×		×		×		×		×			
Do przeniesienia						×		×		×		×		×			

1) nazwa materiału 2) symbol indeksu materiałowego 3) jednostka miary

WZÓR KARTY LIMITÓW I ROZLICZEŃ MATERIAŁÓW W PRODUKCJI PODSTAWOWEJ

Załącznik Nr 2

Nr — nazwa budowy (objektu)		Imię i nazwisko kierownika obiektu (robót)	Data rozpoczęcia robót	Data zakończenia robót	KARTA LIMITÓW I ROZLICZEŃ ZUŻYCIA MATERIAŁÓW NR ..... PRODUKCJI PODSTAWOWEJ					Ilość arkuszy	
					dotyczy wykonania					Arkusz nr	
Lp	Materiał		Limit zużycia		Pobranie materiałów (Rw) ilość	Zwrot materiałów (Zw) ilość	Zużycie (Rw-Zw) ilość	Wynik		Uwagi	
	Nazwa	Jednostka miary	Ilość wg planowanych do wykonania robót	Ilość wg rzeczywistego wykonania robót				oszczędność	przekroczenie		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Limit sporządził		Limit sprawdził	Przyjął do realizacji		Rozliczenia dokonał		Skontrolował Dział Księgowości Materiałowej		Skontrolował Dział Rozliczeń		Zatwierdził Z-ca dyr. d/s technicznych

**WZÓR ROZLICZENIA ZUŻYCIA MATERIAŁÓW W PRODUKCJI
POMOCNICZEJ ROBÓT OGÓLNO-BUDOWLANYCH**

Załącznik Nr 3

Str. 14
DZIENNIK URZĘDOWY MIN. BUD. I PRZEM. MAT. BUD.
Nr 1

Nazwa przedsiębiorstwa		Nazwa zakładu		Imię, nazwisko i stanowisko osoby odpowiedzialnej za wyniki zużycia materiałów				Okres rozliczeń od ..... do		ROZLICZENIE ZUŻYCIA MATERIAŁÓW w produkcji pomocniczej robót ogólnobudowlanych								Ilość arkuszy ..... Arkusz nr			
Lp	Nr zlecenia	Nazwa wyrobu	Jedn. miary	Produkcja		Podstawa przyjętej normy	Materiały														
				planowana	wykonana		1) nazwa materiału			2) symbol indeksu materiałowego						3) jedn. miary					
							1.														
							2.														
							3.														
zużycie normat.			zużycie normat.			zużycie normat.			zużycie normat.			zużycie normat.									
norma	wg. plan. produkcji	wg. wykon. produkcji	norma	wg. plan. produkcji	wg. wykon. produkcji	norma	wg. plan. produkcji	wg. wykon. produkcji	norma	wg. plan. produkcji	wg. wykon. produkcji	norma	wg. plan. produkcji	wg. wykon. produkcji	norma	wg. plan. produkcji	wg. wykon. produkcji				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
I Zużycie normatywne razem							x			x			x			x			x		
II Zużycie wg dowodów magazynowych (Rw-Zw)							x	x		x	x		x	x		x	x		x	x	
III Różnice							Oszczędność I-II			x	x		x	x		x	x		x	x	
							Przekroczenie II-I			x	x		x	x		x	x		x	x	
Wyliczenie sporządził			Wyliczenie sprawdził		Przyjął do realizacji		Rozliczenia dokonał			Skontrolował Dz. Księg. Materiał.			Skontrolował Dz. Rozliczeń			Zatwierdził z-ca dyrektora					

**WZÓR EWIDENCJI POBRANYCH MATERIAŁÓW DO PRODUKCJI
PODSTAWOWEJ I POMOCNICZEJ ROBÓT OGÓLNO-BUDOWLANYCH**

Załącznik Nr 4

Nr 1

DZIENNIK URZĘDOWY MIN. BUD. I PRZEM. MAT. BUD.

Str. 15

Nazwa przedsiębiorstwa		Nr — nazwa budowy (obiektu)		Imię, nazwisko i stanowisko osoby odpowiedzialnej za wyniki zużycia materiałów		Data faktycznego rozpoczęcia robót		Data faktycznego zakończenia robót		Okres rozliczenia od ..... do		EWIDENCJA POBRANYCH MATERIAŁÓW do produkcji podstawowej i pomocniczej robót ogólnobudowlanych						Ilość arkuszy Arkusz nr	
Materiały																			
1) nazwa materiału				2) symbol indeksu materiałowego								3) jednostka miary							
1)																			
2)																			
3)																			
Nr Rw-Zw	Ilość	Nr Rw-Zw	Ilość	Nr Rw-Zw	Ilość	Nr Rw-Zw	Ilość	Nr Rw-Zw	Ilość	Nr Rw-Zw	Ilość	Nr Rw-Zw	Ilość	Nr Rw-Zw	Ilość	Nr Rw-Zw	Ilość	Nr Rw-Zw	Ilość
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Pobrano razem	×		×		×		×		×		×		×		×		×		×
Zwrócono do magaz.	×		×		×		×		×		×		×		×		×		×
Zużyto (Rw-Zw)	×		×		×		×		×		×		×		×		×		×
Cena ewiden.																			
Wartość																			
Ewidencję sporządził						Sprawdził kierownik budowy						Sprawdził Dział Księgowości Materiałowej							
data podpis						data podpis						data podpis							

5.

**ZARZĄDZENIE NR 5
MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU
MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH**

z dnia 13 lutego 1984 r.

w sprawie zasad tworzenia i zatwierdzania norm zużycia i normatywów zużycia materiałów w produkcji budowlano-montażowej

(znak: NC-3/1342/83)

Na podstawie § 6 ust. 1 zarządzenia nr 23 Ministra Gospodarki Materialowej z dnia 31 października 1983 r. w sprawie ustalania i stosowania norm zużycia i normatywów zużycia surowców, materiałów, paliw i energii zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się do stosowania w jednostkach organizacyjnych prowadzących produkcję budowlano-montażową „Ramowe zasady tworzenia i zatwierdzania norm zużycia i normatywów zużycia materiałów w produkcji budowlano-montażowej” *), zwane dalej „Zasadami”.

§ 2. „Zasady” stosuje się do aktualizacji norm zużycia i normatywów zużycia materiałów publikowanych w odrębnie wydawanych katalogach oraz do ustalania norm zużycia i normatywów zużycia materiałów na nowo wprowadzane rozwiązania techniczne robót budowlano-montażowych, nie objęte wprowadzonymi katalogami.

§ 3. Ministrowie nadzorujący jednostki organizacyjne realizujące produkcję budowlano-montażową mogą dostosować „Zasady”, o których mowa w § 1, do potrzeb specyfiki tej produkcji, w porozumieniu z Ministrem Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

§ 4. Ministrowie nadzorujący określony rodzaj produkcji budowlano-montażowej zatwierdzają dla tej produkcji normy i normatywy zużycia materiałów o charakterze powszechnym.

Normy zakładowe zużycia materiałów zatwierdzają dyrektorzy przedsiębiorstw.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER
mgr Stanisław Kukuryka

*) „Zasady” stanowią odrębne wydawnictwo i są do nabycia w Wydziale Wydawniczym „ORGBUD” Warszawa, ul. Racjonalizacji 6/8, tel. 43-34-71.

Redakcja
MINISTERSTWO BUDOWNICTWA
I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Biuro Prawne
Warszawa, ul. Wspólna 2, tel. 21-03-51, w. 730

Wydawca
CENTRALNY OŚRODEK INFORMACJI BUDOWNICTWA
Zakład Wydawniczo-Poligraficzny
Warszawa, ul. Instalatorów 7c, tel. 46-45-67